

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . . 3 ft — kr.
Fél évre . . . 1 „ 50 „
Negyedévre . . . 80 „
Egyes szám ára . . . 10 „

Előfizetési díj.

Vidéken:

Egy évre . . . 3 ft 60 kr
Félévre . . . 1 „ 80 „
Negyedévre . . . 1 „ — „
Egyes szám . . . 10 „

VÁCZ.

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKU HETIKÖZLÖNY.

Hirdetmények díj 3 hasábos pite sorát 5 kr. — Többszöri vagy terjedelmesebb hirdetésekért ártérendezés adatik. Nyilt térbenváló közlenek után három hasábos sorát 15 krajcar számitatik.

Az előfizetési puzék és a lap szellemi részét illető közlemények „Vácza” szerkesztőségéhez fő ut 84. szám alá Vácra küldendők.

Hirdetéseket förtetnek a sáket. Iparint. könyvnyomdájában, a művezető által.

Kéziratok vissza nem adának.

Papfolyó, nov. 1-én 1871.

Ebben a szédőlegő világban, anynyi önző ember és kalmárlelék közt, mint a mennyi anyagi korunk dicsőkedhetik, egy csoport nemcsaldozatkész szívre találni oly jelenség, mely előtt méltó hogy meghajoljunk.

Kötelességem Váczról a téli idényre fővárosunkba szólt, — a legkellemeseb benyomással távozom.

Egy többöcsé est emléket viszem magamnal, bocsásson meg tehát tisztelt szerkesztő barátom, ha bescüzcikkem tárgyát az octob. 29-ki hangverseny képezi.

Oly összehangzás, mint a művészenedégek, miéttő közönség, dalfűzér és dalkör közt volt, csak szellemi rokonoknál található. Ez nem mulatság, ez önnepely volt, hová álitatoskodás végett látszottak összegyűlni. Tán működők és hallgatők önkénytelen érezték azon magasztos hivatást, mit ajóselekedetet gyakorlása által lerónak.

Zavartan az elismerést? . . . az elősög a közönség, s azt szivesen megadom oly közönségnek, mely Bethoven művét élvezettel hallgató végig, Reményi ábrándján magam elandalgott, és kacéran pajkos magyar dallamain felidült; azon közönségnek, mely Liszt óriási Rákóczyt oly művészi tökélyvel előadva, mint Sipos Antal tanítványára, a lángeszű Juhász Aladár által — nem csak méltányolni, de lelkesedéssel is fogadni képes. Ez nagyobb diadalt nyújt valód művészeknek, mintha értelmenem töneg köcsiszámra szórna lábaitoh a korsorzi, a nélkül, hogy emelkedett szellemét, vagy nagyszerű játékát érteni képes volna. E közönség nem számolgotat a fillérek, mikkel a jótékonyág öltárához járult, s hiszem jószívűségéért eléggé meg volt jutalmazva. Erdemes rá.

E pillanathan jobbj szeretném, ha nem köme régi — régi barátság Reményihez, legalább biztos volnék, hogy tolmamat az előszeretetek még csak ár-

nyéka sem vezet, de más részről még azt mondhatom, hogy művésze oly magasan, játéka oly egyedül áll, mikép ahoz egy magamfélé szenedrtő bírlattal hozzászólni sérés volna; én mindössze is annyit mondhatok el, mint a közönség akármely más tagja, hogy minő benyomást tón rám? — egy szellemvilágba repitet. De szolok szivéről, annak minden hangját ismerem, s bátran elmondhatom, hogy még soha hamis hangot nem adott. Reményi egymaga jótékony czélokra többet adakozott, mint némely uralkodó. Ne mosolyogjanak, ott a Petőfi-szobor, erre 30—40 ezer főt összehedgeült, ez mindenkor, mindentűt már sajátja volt, zsebre dughatta volna, mert soha sehol a czélt előre nem hirdet, csak előadás után mondta ki: „a mai jove-delem a Petőfi-szoboré.” Kérdézk meg Magyar- és Erdélyország akármely városát, hol Reményi megfordult, s hallani fogják, mit kaptak a szegények, mit a könyörületből fenálló intézetek? a honvédségelyező egyletek? és még hányfélé veték igénybe jószívűségét? Sokan azt hiszik, mert könnyen szerzi a pénzt. Hát nem tömérék munka és fáradság gyümölcsét élvezi-e? nem a nélkülözések, álmatlan éjék, tanulmány és vasszorog helyeste azon állásba, hogy ma a szivekkel jászani tud? . . . De ő ezt nem használja fel önzön, hanem a szükség és nélkülözések gyuhytól felkeresi, s a helyett, hogy kincset gyűjtessen, mindenfelé nyhít a nyomoron. Én tudom, hogy ezeket és ezeket szerze, de ő maga szegény ember.

De nem csak ő, kisebb-nagyobb mérvben sok más művész is úgy van ezzel. És fursó! ezektől természetesenek találja a világ, mert könnyen jutnak a pénzhez, de azoktól, kik véletlen, érdem és fáradság nélkül cseppemek száz meg százézer fti évi jove-delemben, senkinek sem jut eszébe ilyest igényelni. Meglehet azért, mert megszokta a világ, hogy mindenütt, hol égető a szükség, hol nagy a nyomor,

mindenkor igazi művészek állnak elő tudományi varázásával, s önzetlen szellemekkel azon nyhítani.

Im most is, egy barátságos fel-szólítás, és Reményi, Sipos, Juhász Aladár készséggel siettek a vázi közönségnek életet s a leégettekné keneret nyújtani.

És leszámítva idejüket, fáradságukat, utazási költségeiket, még azon áldozatot is hozták, hogy Pesten a szabaly szerint fizetendő nyugdíjalap-díjakat saját zsebeikből fedezték.

Ha szerkesztőnek nem sérteném, kedvem volna roppant hála nyilatkozatba kitörni, de a tisztelt közönség ismeri az áldozatot, át fogja látni, hogy vendégeink szívben és léleken emelkedett művészek valának, így forró kézzel, s öszinte közönség mindössze az a mivel kifejezést adhatók iránti érzelmiaek.

Kosszorúzott művészeink a hangverseny után jökdévtűn távoztak, s legyven szabad beszélgetésök egy részét közölnöm:

— Ma nem tomeggel, ma valód hangverseny-közönséggel álltunk szemközt.

— Ily közönségnek örömmel játszom.

Dicsérték a dalfűzért. Szolgáljon ez ösztönzésben az előbbre és előbbre törekvésben.

Elismeréssel nyilatkoztak a dalkörrel. Lássák tisztelt uraim, mily jól esik nekem mint elnöknek ezt tudni adhatni, mily szép a városra és dicsőretés önkre nézve, ha ilyes valami eladja magát, hogy fel birunk mutáni valamit. Kérem önöket, a jó czél érdekében kerem, legyűk ösztartók, egymás gyengét iránt elnézők, holmi apró nehézteléseknek ne ejtsük áldozatát az ügyet. Gondolják meg, hogy ezen társulat fenállása, a kapcsol, mely a társasélet összeköti, e társulat a szellem, mely izlést és művelődést terjeszt, önök feladata élenkinti a társaságokat s nemestini az öszejöveleket. Nem lelkesíti önököt, nem buz-

ditja kitarásra azon öntudat, hogy nélkülözhetlen lelkei legyenek egy városnak?! Igen, igen! önök sokkal jobban szeretik a várost, a térsámsel- tet, az eddig aratot sikert, semmint apró összerzésések, kiesinyes ne- hezteles vagy részvételéség miatt az ügyet elbukni engedjék. Uraim! fog- juk hozzá szilárd elhatározottsággal, férfias kitartással, s polgárokhoz illő kis áldozattal, s rövid idő múlva vá- rosunk sokat, igen sokat fog önöknek köszönni.

A viszontlátásig.
Tiszelt szerkesztő barátomat, ha szívesen veszi, időnkint fel fogom Pest- ről keresni (etre való lapjában *)

Dégy Alajos.

Néhány szó a kath. legén- egyetről írt cikkre.

„Az új kor új szükségeket teremt.”

Kossuth.
„Mind az által ha a szükség megszün- nik, illő, hogy a rendkívüli erőltetés is megszűnjék.”

Történet.

A „Vác” oct. hó 42. 43. és 44 ik számában bizonyos „Ostor” tisztelet- reform és újítási vizsketeggel, nekiront, és bonczéks alá veszi a kath. legény- egyleteket; és alkalomlag, de kiválólag tárgyalja a váci kath. legény- egyletet; elmondja senkiről nem hal- lott, de egy 1867-ben megjelent „Magyar iparos” című újságból kiírt alap- elvét, — hogy az egy ideális tiszte- szerint van összeállítva — „hogy az legkevésbé sem felel meg hivatásának, a kor követelményének, — hogy ott

az oktatás el van hanyagolva.” — Neki ront a könyvtárnak és midőn azt soha sem látta, azt mondja, hogy az telve van a legényekkel, mint a sz. írás, Morus Tanács, Ancharis, s még inkább szemellet törpítene. — Föl- lép az egylet szinpádjára, s midőn az egylet tagjait szégyárral szeprele- teti, azt mondja taláiban, „sutor ne ultra ercipidam.” S végre vagy refor- málja, hogy szünjék meg, és legyen belőle „munkás képző egylet”, vagy pedig ne vezesse pap, mert az sem a kocsi, sem a szatygyártáshez nem ért Igy az „Ostor” azt hiszi, hogy jót akart, fölfedezi a betegséget s azt mondja: hogy a legény-egylet baján csak úgy lehet segíteni, ha vagy át- alakul, mint a selyembogar, vagy agyonütik. —

Ilyen kuruzsolja volt már ezen szegény egyletnek, még pedig va- lamí Zentai Izmond 1867-ik évbéi szerkesztett „Magyar iparos” című 16-ikszámában, melyben ezeket mondja: „Ugyan is minden kath. legény-egy- letnek két alapelve van:

1) A művelődésre és testületi szel- lem előzésére irányult társulás.

2) A vallási szentesítés, s maga- sabb egyházi irányzat, mely az anyagi előnyök mellett, szellemi és erkölcsi előnyöket igyekszik nyújtani az ille- tőknek s. a. t.”

A „Vác” 42-ik számában ezeket kiírta. Hogy ez mennyiben alkalmas- 1867-ik évi 22-ik és 23-ik számában az akkori egyleti alelnök által megtörtént a felelet, én legelőjebbe azt mondom, hogy a „Vác”-lap „Ostora” máskét nem tud a legény-egylet ellen kikelni,

ha csak oly argumentumokkal nem lép elő, melyek ezek közönség előtt el- csépettetek, úgy jobb lett volna hal- gattatni. De miután a „Vác” említtet számban ismét megtörtént a roham, szó nélkül meg sem hagyhatom.

Alapzabállyok szerént a váci kath. legény-egylet ezfajta: a kath. ipar- osok végkéli további kiképzése, az erőtlen valóság polgári érzület és élet fölgörjesztése és ápolása, hogy így egy derek és tisztas iparostestület képez- tessék. Ezért az egyletnek jelszava „Hit és erény, munkásság és szorga- lom, egység és szeretet, vidorság és kedélyesség.” Tehát vállás-erkölcsere feltettétt kaladás az ipar és munka levőn, mit itt ignorálni — midőn az „Ostor” azt reformálni akarja — nem szabad. Végleten örökök, hogy „Ost- or” a czét nem esemek még is beismeri; de mit használ az elismerés, ha a mit az egyletre vállálal föltés, a gereblé- voly meg leházza; midőn az mondja, hogy „ideális tiszte szerint van össze- állítva.” Ugyan kérem, hol itt az ideális elv? Talán a „további kiké- pzés” vagy a „polgári érzület fejlesz- tésé”?, hiszen on mindig a „szellemi műveltség” akarja a világ minden gyerekeibé befutni, és a „további ki- képzés” ideálisismának tartja? becsás- son meg, de a logikája feje lágyra csett, Valamint ez sem árul el valami igazságlegét, midőn azt mondja, hogy ott az oktatás „el van hanyagolva.” Nézzem be az egylet termébe, s látni fogja a fölírását és sürgetés az elő- adásokra, milyen a hittan, számtan, földrajz és történet, s ha ez talán szü- netel, nem az előző az oka, hanem a körülmdnyek, melyeken változtatni nem lehet, és melyek az iparoséglet

* Ez utóbbi pár mondatból a kis lapunk szóló- békot ki akartam vevőrszámolást, azonban viték- nek tartva kiűnkön több is követnek levelem bár mit is változtatni, megfogadtam azt, — fogadja becses- legéretek az olvasó közönség nevével is köszö- neteket. Szerk.

TÁRCZA.

A halottak hazájában.

Nov. 1. 1871.

..... Méla, önnepélyes búscsend uralg
A halottak nyugalmas hazájában,
— Pedig mennyi ép, arczukon bígyadt,
Levert és búscsomor, ridég vonással
Kélnék tova, szőlőnk, halgaltag, —
A hamvredők szürke gyepantjai
Mecs és gyertya-fény tűnőle el, az
Útó nemzedéknek hála jehant,
Mennyi könyörtlű ázik a sírhant,
Tudná azt megmondani, — ám nézzik,
A randa föld mi molón issza a
Drága könyeket, mit a fadjalom
Önsúly terle sáját ki kelbüköl;
Pusztá kopár körötünk az élet,
Por, anyag vagyunk mi, s ür fölöttünk
Az enyészett hatalma. Ezeknek
Sírjak jölőve van, — de merre,
Hol nyugsznak a világ nagyjai;
— Hol Leonidas, a thermopyai
Szorosok orozlóna, — hol Caesar,
Róma testületi lánzó, — hol Caesar,
Mithiades, a marathoni hő, —
Hol Szardanapal, az asszony-báb, — hol
S merre vannak Arges hajósai, —
Hol van teteme Orpheusnak, ki
Lánjának hatalmas húrjaival
Asztá retengettek van,
Vérangzó szörnyvet megszedlített,
— Hol nyugsznak csontjai a vén bölcs,

S Homer által dicsőben megénekelt
Agamemnonnak, ki halomba dőnt
Búské liont; — merre vannak a
Hon szerető Hannibal havyai,
Kifől remegett Róma s ingadoza
Híről azzal hatalma, — hol s merre
A rendithetlen becstelenség?
Cato teteme, — hol veje Brutus, —
Hol Epaminondas, a legnagyobb
Görög, s merre nyugsznak Spartának
Ércz karrú harcászai, — hol alussza
Örök álmat Demosthenes, Plato,
Anaxagoras, Hymez, Timon,
Vagy Athén harczosa szarnoka, — és hol
Marcus Cato, Coriolan győzhetlen
Vándora, kik mindannyian a
Képzelt istenek korában éltek?
És mégis a föld alatt, messze
Tartományokban szerte sírjak!
Ezeknek már csak emlékeztet jut,
Oszábrészák a hír s tovább mi, sem,
— A tetleges tisztélet számokra
Örökre élvezze. — Néma fadjalom,
S kúndlita kebbel áll az ifjú bölgy
Pérje sírhalmá előtt, s göröcsön
Szorítja magához a vas-lóbrót,
Mi semleges, sőt fagyos merre-
Viszonozza szent szerelme emléket!
Ah, az árva, az elhagyott, egy hitvány,
Mecs világgal üdögél anyja
Nyáladsonk fel, minék érdi is
Koldulá. Szemből inség facsara
Könyek csoroganak alá lábához,
Mit tán holnap az émelgő férék
Nyáladsonk fel, — imázik, hol anyja
Havnaít fedő nyelmezet csókolja . . .
És még hány így jelennek valánk

Tanui: — a fényes estveln?! . . .
A temető a fadjalmak hazája,
Hová megvannak kint szerelni trúnk, —
Visszaidéztek emléktünkébe a mult
Minden kéj-napját; és többször ez fáj,
Nem pedig a holtak büs emléke!
N. F.

A Bourgeois-i nagy veszteg.

Pirk József-ül.

(Folytatás.)

Bár mily kézzelégel ismerjék is el
Krisztusunk az emberiség iránt tanusított
végleten szeretőtetés s ebből mint meny-
forrásból kifakadó magasztos tanait s nemes-
lelki tetteit; bár mennyire bámuljuk is an-
gyali szelidéség legraduált kánói elendé-
s isteni önmegadást s a sors minden méltat-
lanságát közegett; még is a részrehajltan
örtörtiméle igazság érdekeiben be kell vallan-
nom azt: hogy a végtetszűréssel letek, me-
lyet ellenséggé oly fessültséggel letek, na-
gyant Krisztusnak tanai s cselekedetei idék-
telő.

Eldöntédek pedig az által, hogy semmi
künelteret (compromissum) nem ismerő haj-
tatlan természetünk fogva, a szó szoros
értelmeiben t.á.m.d. ó lévén, minden elő-
telítelennek s ferde fogalmakkal harczot
iretek.
A fájbuszkesség s nemzeti előjogok sze-
rencsétlen eszméitől felváltva, a szó szoros
szájo záldózedékek, — az szellemleg
előtűpült s csak a külszerattások halovány

gátolj
talán
estől
mestel
ez az
hirlat
alapes
olvnak
nézve
veit, é
gyak
mondj
telmé
tunk l
ben ta
szere
megtá
gdénel
hogy
golva,
közös
génye
nek,
világ
ilyen
lendít
falósa
laddó
a tégy

T
kegye
től, é
kélén
hibás
hiszán

* O
párnak
van, ho

gátolják a rendes megjelenésben. Vagy talán azért „ideális és azért nem felel meg a kor követelményének”, hogy mesterséget nem tanítanak benne. No ez az ideális fogalom, melylyel csak az birhat, ki a legény-egyletek célja és alapszámjéről soha egy betűt sem olvasott! . . . Műjén alórlított, és nézze meg a múlt évek jegyzőkönyveit, és olvassa a hitten és a többi tárgyak előadásának nevét is, akkor mondja, hogy megfelel-e a kor követelményének vagy nem. Szolgálhatunk bizonyítványokkal, kik az egyetlen tanultak meg irni és olvasni, és szerettek olyan ismereteket, melyeket megtanulni körülményei az iparos ségednek nem engedték. És így a vádat, hogy ott az oktatás el volna hanyagolva, keressen visszautasítom. Nagy köszönettel tartozom, hogy a kath. legényegyletek annyira szívén fecskenek, elismerem, hogy az „Ostor” felvilágosodott jó lelki ember, és mint ilyen művelt lelki és nem szívti akar lendíteni az egyet erkölcsi és iparhadaladon, de azt is kimondom: hogy a felvilágosodás illő határainak elvezetése az oka, hogy oly sok sutor tul megye a crepidan.

Az egyleti olelnök.

Levelek.

Cairo, október 16-án 1871.

Tiszelt szerkesztő úr!

Nem kételkedem abban, hogy kegyed méltányosnak találja e czáfolatot, az igazság és becsületesség érdekében épen azon lapban, a melyben hibásan tettetett közhírre elfogadni?

Őrömet előidézni e czáfolatot, sít a boldog járnak tartás örömeivel kívánom, — hja his az egy van, hogy a küldött 21 db. arany rendeltetés, mely

ugyanis azon hír, mely a „Vác” heti közlöny” augusztus 13-án 1871. 33-ik számában áll: „Lélek vásárlás” nálunk is megkísérített 21 drb Napoleon arany sat. roz. értesülésen alapul. —

Az érdekelj holgy hozzánk nem mint megvett holgy, de mint ara szrencsben megkerézett és folyó hó 6-án és 11-én, melyly a püspöki dispensatio megkerézett, más nap a katholia anyaszentegyházoktára előtt esküdték örök hűségét épen azon férfival, ki holgye számára azon megnevezett összevet szolgálatá díjából megtakarította, és egy levél kíséretével, melyben ígértet tőm, hogy a nőt veszi, elküldötte, hasonlókép az anyától is kérvén leánya kezét? — Vác város hatósága pedig birtokába van azon bizonyítványok, melyet a cairoi egyesület kiállított magaviseletéről és becsületességéről. — A miniszterium a cairoi osztrák-magyar Consul által tudósítottat, a Consul pedig az egylet elnöke, és egy tagtárs az illető völegénynek saját édes testvere flottak jót, hogy a nőt férjhez veszi — mi meg is történt.

Nyugodjék meg tehát a t. cikkirő ur, hogy nem történt lélekvásárlás, hanem a helyett magyar ember házsozott magyar holgyel, magyar pap áltársával magyaros lakadalomban magyar bor mellett, világos, kiviradtig. Ezt kívántam a t. „Vác” című lap t. szerkesztőségének tudtul adni, kinek szives üdvözlömet küldöm, vagyok tisztelt hontársam *Kozma János*, öreg honvéd-tiszt, a cairoi m.-egyletnek tollíróje.

szertul ni költségnek kellett volna emnek lenni. — hozta tévesülke a rokonok és újdonasznak; így tehát a dolog kiegyenlítettnek tekintendő, nemde? Szerk.

Hirek.

Veregyeházi szrencsötlenek jávára rendezett hangszeregy jövedelmén: Összes bevétel 630 frt. 44 kr. Kiadás 390 frt. 19 kr. Tiszta jövedelem 240 frt. 25 kr.

Felüli fizetés történet

Peiler Antal József váci püspök 15 fr. — Gf. Keglevics Béla 10 fr. — B. Podmaniczky Géza 10 fr. — Özv. Koller Ignácuz 5 fr. — Kovács Gyula 5 fr. — Szalacy Sándor 5 fr. — Caccari Alajos 5 fr. — Schwy Miklós 5 fr. — E. N. N. 4 fr. — Tragor Ignác 2 fr. 50 kr. — Balintfy 2 fr. 50 kr. — Caizmaria László 2 fr. 50 kr. — Markovics László 2 fr. — Spinner József 2 fr. — Virter Lajos 2 fr. — Maizner Lajos 2 fr. — Degré Alajos 2 fr. — Reichenhaller Alajos 2 fr. — Comra Kálmán 1 fr. 50 kr. — Imrey István 1 fr. 20 kr. — Degré Erzi 1 fr. — Degré Katica 1 fr. — Degré Etelka 1 fr. — Ketter Emma 1 fr. — Volecz Antal 1 fr. — N. N. 1 fr. — Reizman Ignác Vágt. nyomdász-kör 1 fr. — Együd Sándor 1 fr. — Faska Lajos 1 fr. — Marossy Ferenc 20 kr. — Herl Józef 4 kr.

Xéttel különben közönetet szavaz a rendezőség F. e. h. r. János zongora gyártnoknak ki értekez. kirtúv zongoráját díj nélkül engedte át a fő czónak nem csak, sőt személyes feljöve, annak beállításáról gondoskodni szives volt; tovább a szabadalmazott Dumaghozjáróslatnak, ki a zongoraszállást ingyen ezközi.

Degré Alajos kedves követünk hó 3-án hagyta el pavolyói nyári lakát és minket tisztelő és elvárati, adná az ég, hogy visszajövet megörvendözene minketgy. k. is; — k. is e b. királyi haszonvételek besztünetével sít. sít.

Drágylémelek mint a bizotmány velünk t. d. a t. i. anyara haladt, miszerint Gerendai sírk-rakályében megrendelt emléke a felállítás költsége körül 600 frton megvettvén, ezen költségre egyelőre 380 frt 50 kr. folyt be, mely öszsz a váci ipar és kereskedelmi banka van kamatozás végett letelve, az emlékező a szokásos évszámok mellett **Dalmadi Győző** kirtúfi öyf. költönkek következő verse lész beavése:

fényével nyomorukat palástolni igyekvő zsidó papság, — a szenteskedés, — szabadelműség, és asceitismus alreza alá rejtkező s egymással kiáltó ellentétben álló szakadékok, szóval az ókor vakbuzgó harcosai Krisztus tanainak emvőtö hevék kiállani nem bírtak, a bosszúsággal vegyes félelemmel észlelték, miként ezen égi világosság minden aljast felszólalt sugárai eltervegezők hantott!

Nem volt kevésbé megrázóbb a hatás az igazság őszinte barátainak lelkeré sem, a sőtétséghez szokott szem a humanitás és erény világosságot, mely a Messias tanainál kiszugartó egyszerre elűrtü képtelen volt. — Olyannyira felléllőtt az üdvözítotani és tettei az embereket az üdvözítotani és zsméin, hogy elvégre Krisztusnak verszerinti rokoni s legjobb barátai is megdöbentek és kísértettek jütek!

Igy látjuk, hogy vér szerinti rokoni elvezik benne hitöket! —

„Az ő atyáin nem hisznek vala ő benne.” Máte 13. fej. 54 — 57. Márk 3. fej. 21. — Lukács 4. fej. 16, — 22, — 20, — János 7. fej. 3. vers.

Igy látjuk, hogy keresztelő János, ki magát Krisztus előbirökének cimezeve nyilván hirdette: miszerint annak, ki utána jó, — „nem érdemes saruit megodani.” — Ki Krisztus a Jordan partjánál megpillantván, — bémulat és elragadtatás hangján felkiált: „jme az énnekén bánrány, ki elvezsi a világ bűnéit.” —

Ki Krisztus szent áhitattal „Isten fiának” cimezi, — így látjuk, mondóm, hogy ugyanezen szent látók, midőn Krisztus ta-

nainak s sajtárszertő magatartásának híret veszik, tömlöze melyéből az üdvözítőhöz ezen seggodalonteljes kérdést iméni: „Te vagy-e kinek jöni kell, — vagy másit várjunk?”

János 1-ső fej. 27—29, és 34-ik vers. — Máte 11-ik fej. 3-ik vers.

Krisztus maga tanúságot tesz tanainak támadó természetéről — mondván:

„Nem békéséget hoztam, hanem fegyvert! A fió ellensége leend apjának, — a lény anyjának, — a meny az ó napának,” — sat.

Máte 10-ik fej. 34. Lukács 12-ik fej. 51-ik vers.

A szomorú következmények teljes öndatával, s az okvetlen felmerülődő válság önkényes elfogadásával kezdette meg Krisztus tövises pályáját — a hintette isteni elvénnek magvait a zsidó birodalom minden népének kelébe, hasonló küzdelemre híván fel mind azokat, kik tanul lelkebe befogadták, — teljes szigorral követelvén tőlök, hogy minden emberi tekintet, s minden vallás, a legedéseben is, ezek érdekében feltölezzanak!

„Ki jobban szereti atyját, — anyját, — menyét, — fiát, — sat: mint engemet, nem méltó én hozzám.” — Máte 10. fej. 34. —

Folytonosan küzdve, küzdelemre hívta fel hitét, s bá a vihart, mely ártatlan feje felé lendít megvészeltében tömörült, láttá ereje nem lankadt, elveinek végzőelmébe helyezett hite megingatható nem volt!

Elérve ezen pontot, a világtörőnelem szentélyébe jutottunk, s azon fényponthoz

közledeünk, honnan az emberiség újászületésének csillaga ívelő bologitói sugárait!

Egy férfily jellemmel állunk szemköztt, melyhez hasonló a világtörőnelem felmutatni, — az emberi képzeldés teremő ereje létrehozni nem képes. — A babona, bálványozás, érziesség és tudatlanság bilincseitől lenyűgözött, s ennél fogva szellemi szabadságban görnyedő emberiség letapost lobogatót egy fiatal ember ragadja meg, — elhagyatva vérszerinti rokoniától, — gyanusitva legjobb barátaitól, üldözve az ókor örösi szemlélőit egy maga síkra száll. — S megvertve a világi bölcséget elönytve, a fegyverek hatalmát, — a pártot támogatást, — a nagyon nagy befolyást, — mind ezek nélkül — s mind ezek dacára kimondja a nagy szót „Reform;” egy maga szembe száll nemzete előlítottel, egy maga ellenszélű az ókor egész áramlatának!

Elleve az ókor szellemé, minden szenvedélytől, előlítottel, s a föld minden hatalmától támogatva emeli saját menykövét. — Az isteni szeretet hirokának más fegyvere nincs, mint rendithetlen hite az igazság mindenható erejében, a végtelme szeretete embertársai iránt, ezzel küzdő ő egyedül a felelősen az emberiség egy jobb sorára teremt emberiség szent lobogóját, kimondja azon évezredre ható jóságot.

„Ég és föld elmúlnak, — de az én beszédeim erőiben soha el nem múlnak.” — Ezen szellemi harc okvetlen meghozza gyümölcsét, — a válság közlegett s a zsidó nép kisírtette jött. — (Folytatás követk.)

Jóban, mint rosban híven szolgálta hazáját, Jelszava: a népjög és a szabád haza volt! Mint ember meghalt, mint polgár mostan is él még, Halhatlanná vált társai sziveiben!

Az első. es. k. szabadtal-mazott Dunagózhajó-társaság f. hó oct. 18-án kiadott menendrehól azt látjuk, hogy személyszállító hajói Váczon nem kötnek be; — vázei állomása tá személyszállításra nézve be-szűnteti; — vagy mire lehet azt érteni, midőn a menendrenben, a közbe-eső állomásokból Bogdányt, Szent-Endrét, Nagymarost megnevezi, de Vácot kihagyja? ha megszűnteti a személyszállítást, így gratulálhatunk az egyesült megar Dunagózhajó-társulatnak. legalább megszabadult egy nem mindig loyális vetély-társától; de ha nem forgalmi megszűntetés a cél, úgy igen nagyon takarékoskodhatik a társulati igazgatóság, hogy még a Vác-szó kiírásakor felhasználandó tintában is főnyelkedik. Ily nagy forgalmi állomás megérdemelné, hogy nem csak kirassék az utazók kényelme végett az idő éppen úgy, mint kiirattott nagymarosi, bogdányi esszentendrei állomásokra, hanem külön menendreit állomásokra, hanem külön legalább körülbelöl hogy: ekkor ér a győri, ekkor pedig az esztergomi hajó Vácra. Az a nagyras fumigans modor majd meg-

talál ártani, nagyságos igazgatóság! a mi helybeli igen tisztelt ágenstük pedig talán nem csak a társulat kelmé-re székél közöttünk?

Figyelmeztetjük t. olvasó közönségünket a mai számban Mandl S. és na által közölt hirdetényre, mely hirdetényben közölt köszen raktárunk annál is előnyösebb a közönségre, a mennyiben a fa árának emelkedése igen nyomasztóan hat a használatára kényszerítetnek.

Emlenben a salgótarjáni köszen, minden vaskályhák és takaréktűzhelyekben használható lévén, a fát tökéletesen pótolja, olcsóságra által a közönséget tetemes költség-menti meg.

Toldyjubilum Váczott A Váci „Merkur” kereskedelmi kör, Toldy Ferencz nagy tudósunk félszázados jubilumát az által fogja megünnepelel, hogy Blumenfeld Ignecz 11-od éves bölcsészeti halgató Pestről Toldy Ferencz egyik tanítványa a kör meghívása f. h. 12-én esti 5 órakor a kör saját helyiségében a magyar irodalom köréből felolvasást fog tartani, a „Merkur” kereskedelmi kör vilasztánya nevében.

Reizer Adolf
titkár.

Lapunk 44. számában, a vezércikkben, egy értelemzavaró sajtóhiba csuszott be; ugyanis az első hasámban alulról 32-ik sorban halva akarunk élni helyett hatva akarunk élni olvastassék.

Felhívás!

Tudvalevőleg törvényhozásunk azon udvös intézkedést tette, miszerint azon felnöttek, kik eddig nevelés-üggyünk mostoha viszoyai miatt a tanintástól elmaradtak, ezen hiányuk némi pótlása végett ingyen oktatásban részesüljenek. A városi tandes f. é.

február 9-ikén 224/871 végzése folytán a jétékony intézkedés városunkra is kiterjesztett. Ugyan e tanácsgyűlés megüstelő bizalma roám is ruházta azon kedves kötelességet, hogy a felnöttek számára én is előadásokat tartsak. Midőn e kötelezettséget magamra vállaltam, azon hazafüli ézés lelkesített, hogy hazánk szellemi haladásának előmozdítását teletségemhez képest én is eszközöltem és így nemzeti boldogságunk épületéhez egy porzsammal én is járulhatok. Hogy azonban öszinte igyekvéscimet siker konyanázza, kérem mindazokat, kik ily oktatást szükségeségét érzik, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek nálam beiratkozás végett az izr. főelemi iskola épületében naponta d. e. 11 órától 12-ig.

Vác, 1871. évi november 1.

Blumenfeld Pölöp,
a váci izr. főelemi tanodának
rendes tanitójak.

Bécsi börze távtrana nov. 4-én.

Arany	—	—	5.68
Ezüst	—	—	116.25
Nemzeti kölcsön	—	—	68.
1860-ki államkölcsön	—	—	100.25
5% metalliques	—	—	57.85
Bankrészvénnyek	—	—	7.94
London	—	—	116.30
Hitelintéz. részv.	—	—	3.07

Felolós szerkesztő: ELLÁSSY GYULA.

H I R D E T E S E K.

Hirdetmény.

A salgó-tarjáni köszen-bánya egyik fő-raktára Váczon alólirottaknak van átadva. — Ismerve a

salgó-tarjáni köszen

jó minőségét, kiválólag pedig a többi köszen feletti azon előnyét, mely szerint ez mindenféle

vaskályhák és takaréktűzhelyekben

kitünően használható, a közönség figyelmébe ajánljukk.

Vác, 1871. nov. 2.

MANDL S. és FIA.